

Vuoden 2025 vaalien yleisen ennakoäänestyksen järjestäminen

KH 21.10.2024 § 147

475/00.00.00.00/2024

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuonna 2025 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: samanaikaisesti aluevaalit ja kuntavaalit (jatkossa alue- ja kuntavaalit). Vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025 ja ennakoäänestysajanjakso kotimaassa on 2.–8.4.2025.

Mainituista vaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilla kohdasta <https://vaalit.fi/alue-ja-kuntavaalit>.

Vaalilain ja OM:n 16.9.2024 antamien vaaliohjeiden (<https://vaalit.fi/vaaliviranomaiskirjeita-ja-muistioita>) mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja määrättävä yleiset ennakoäänestyspaikat. Kunnassa on oltava vähintään yksi yleinen ennakoäänestyspaikka. Kunta voi järjestää yleisen ennakoäänestyksen joko omissa virastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta.

Äänestyspaikat osoitteineen ja aukioloaikoineen on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 24.1.2025 klo 12 mennessä.

OM:n vaaliohjeiden mukaan ennakoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi ja ne tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppo tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Äänestyspaikan tulee olla esteetön ja helposti saavutettavissa. Tilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Ennakoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä mahdollisimman samoina vaaleista toiseen äänestäjien helpottamiseksi. Ennakoäänestyspaikan on sijattava tilassa, jossa voidaan pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken sekä suhteessa vaalivirkailijoihin. Aukioloaikojen on oltava mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet huomioiden.

Kauniaisissa on vuodesta 2017 alkaen järjestetty yleinen ennakoäänestys omasta toimesta, äänestyspaikan ollessa kaupungintalon alakerran avoimessa aulatilassa, mikä toimi myös hyvin pandemian aikana. Ennakoäänestyksen järjestämiseen liittyviä lukuisia käytännön järjestelyjä on helpottanut äänestyspaikan ollessa kaupungintalossa, missä vaalien järjestämisestä vastaava yleishallinto sijaitsee ja ennakoääniä käsittelevä keskusvaalilautakunta kokoontuu. Muita tarkoitukseen yhtä hyvin sopivia tiloja ei ole kaupungin hallinnassa, minkä takia on varsin vaikeaa järjestää yleistä ennakoäänestystä muualla tai lisätä ennakoäänestyspaikkojen määrää.

Edellä mainitusta johtuen esitetään, että yleinen ennakoäänestys järjestetään edelleen kaupungintalossa.

Yleinen ennakoäänestys on vaalilain mukaan toteutettava kunnanhallituksen määräämänä aikana, joka voi ennakoäänestysajanjakson puitteissa olla arkipäivisin klo 8–20 välisenä aikana ja viikonloppuisin klo 9–18 välisenä aikana.

Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä paikka pidetään avoinna klo 20 saakka. Yhden ennakoäänestyspaikan on ennakoäänestystä varten oltava avoinna ko. ajanjakson kaikkina päivinä. Yleistä ennakoäänestämistä koskevasta kunnan päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäinen aukioloaika. Tästä tiedotetaan keskusvaalilautakunnan toimesta hyvissä ajoin ennen vaaleja.

Vuosien 2018 ja 2019 vaaleissa aukioloajat olivat arkisin klo 10–20, paitsi perjantaina, jolloin klo 10–17, sekä viikonloppuna klo 10–14, yhteensä 55 tuntia. Vuoden 2021 kuntavaaleissa, jolloin oli koronasta johtuvat erikoisjärjestelyt, äänestyspaikka oli auki arkisin klo 9–20 ja viikonloppuisin klo 10–16 (yhteensä 67 tuntia/vko). Aluevaaleissa (2022) ja eduskuntavaaleissa (2023) äänestyspaikka oli auki yhteensä 63 tuntia, arkisin klo 9–20, paitsi perjantaina, jolloin klo 9–18, sekä viikonloppuna klo 10–15. Presidentinvaalissa oli muutoin samat aukioloajat kuin edellisissä vaaleissa, mutta viikonloppuna klo 10–16 (yhteensä siis 65 tuntia). Europarlamenttivaaleissa äänestyspaikka oli auki klo 9–20 arkisin, mutta perjantaina vain klo 17 saakka. Viikonloppuna aukioloaika oli klo 11–16 ja europarlamenttivaaleissa äänestyspaikka oli auki yhteensä 62 tuntia.

Esitys aukioloajoiksi (yhteensä 64 tuntia) perustuu toisaalta aiempiin vaaleihin ja huomioi toisaalta sen, että äänestysprosessi tulee alue- ja kuntavaaleissa olemaan tavanomaista hitaampi.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää:

- a) vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien osalta määrätä Kauniaisten yleiseksi ennakoäänestyspaikaksi Kauniaisten kaupungintalon, osoite Thurmanin puistotie 3, 02700 Kauniainen,
- b) järjestää yleinen ennakoäänestys a) -kohdassa mainitussa paikassa ennakoäänestysaikana:
 - ke-to klo 9–20
 - pe klo 9–17
 - la-su klo 10–16
 - ma-ti klo 9–20

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.